

WSTĘP

Otwierający 76. numer „Politei” zbiór artykułów pod redakcją Joanny Sondel-Cedarmas, Małgorzaty Fijał oraz Elżbiety Mach jest poświęcony tematyce kształtowania obywatelstwa europejskiego w społeczeństwach posttotalitarnych na tle transformacji systemowych w Europie i przejścia od systemów niedemokratycznych (totalitarnych i autorytarnych) do demokracji. W artykułach składających się na niniejszy tom Autorzy podjęli szeroko pojętą problematykę transformacji politycznych i procesów demokratyzacji społeczeństw posttotalitarnych, z uwzględnieniem pamięci systemów niedemokratycznych i związanej z nią świadomości dziedzictwa kulturowego, zaangażowania społecznego, zarówno w wymiarze historycznym, jak i współczesnym, najbardziej ważkich problemów (depopulacji i polityki demograficznej, migracji oraz integracji imigrantów i mniejszości etnicznych, etc.), roli inteligencji w budowaniu społeczeństw obywatelskich, a także kwestię zintegrowanej edukacji obywatelskiej w kontekście przemian, jakie zachodziły w Europie Środkowo-Wschodniej przed rozszerzeniem UE w 2004 r. i po nim. Zebrane artykuły stanowią pogłębioną wersję referatów przedstawionych na międzynarodowej konferencji naukowej pt. „Shaping European citizenship in the post-totalitarian societies: Reflections 15 years after the enlargement of the European Union”, która została zorganizowana 22 stycznia 2021 r. w Instytucie Studiów Europejskich UJ przez Zakład Polityki i Kultury Krajów Śródziemnomorskich. Krakowska konferencja była rezultatem projektu badawczo-edukacyjnego („shareEU”) pt. „Kształtowanie obywatelstwa europejskiego w społeczeństwach posttotalitarnych. Refleksje po 15 latach od rozszerzenia Unii Europejskiej” (609162-CITIZ-1-2019-1-PL-CITIZ-REMEM, strona internetowa projektu: <https://shareeu.europeistyka.uj.edu.pl>), realizowanego w Instytucie Studiów Europejskich UJ w latach 2019-2022 pod kierunkiem dr Elżbiety Mach dzięki wsparciu programu „Europa dla Obywateli” w ramach Komponentu 1. Pamięć o przeszłości Europy.